

LÖKÖSHÁZA KÖZSÉG

BŰNMEGELŐZÉSI KONCEPCIÓ

2015.

I. A koncepció célja

A sikeres bűnmegelőzés a **közbiztonság szilárdítását** szolgálja.

Nem lehet eléggé hangsúlyozni, hogy a **helyi lakosok közreműködése** a saját környezetük szociális és környezetfejlesztő programjaiban **pótolhatatlan erőt jelent**. Nemcsak erősíti a közösségi szolidaritást, de védelmet, biztonságot jelent, és ha sikerül bevonni a lakosokat a közös elképzelések megvalósításába, az megerősítheti a bizalmat a hatóságok bűnmegelőző képessége iránt.

A bűnözés hatékonyabb megelőzésének sikere nagyrészt az önkormányzathoz kötődik. Nemcsak azért, mert a képviselők közvetlenül érzékelhetik az állampolgárok mindennapi félelmeit, bizonytalanságát és igényeit, hanem azért is, mert a közvetlen kapcsolat miatt a helyi adottságoknak legmegfelelőbb prevenció programokat közös erővel határozhatják meg, alakíthatják ki. Látni kell azt is, hogy minden új program, új elgondolás *érdekérvényesítést és erőforrások feletti rendelkezést* feltételez.

Ez a koncepció **alapvető irányvonal**, vezérfonal a stratégiai irányváltáshoz. Lényege, hogy biztosítsa az azonos gondolatmenetet a bűnmegelőzési stratégia megalkotásához és az egységes gyakorlat kialakításához.

Célja: hosszabb távra **kijelölni a bűnmegelőzési alapelveket**, amelyekkel az **egységes szemlélet** irányába kívánjuk orientálni a résztvevő partnereket. Lökősháza Község közbiztonsági és bűnmegelőzési filozófiájának megfogalmazása, majd - konkrét helyzetelemzés alapján - a megvalósítandó célok, illetve prioritások kijelölése, a végrehajtás módjának meghatározása, a fejlesztés folyamatos biztosításával az életminőséget javító közbiztonság megteremtése.

II. A koncepció jogi háttere

A koncepció elkészítésének jogi alapja a helyi önkormányzatokról szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. §. (1) bekezdés 17. pontja a települési önkormányzatok kötelező feladatai közé sorolja a közreműködést a település közbiztonságának biztosításában.

Az 1994. évi XXXIV. Rendőrségi Törvény 8-10.§-a a települési önkormányzatok és a rendőrség kapcsolatát határozza meg. Ebben a kapcsolatban az önkormányzatok és a rendőrségi vezetők részére közbiztonsággal kapcsolatos közös feladatokat jelöl meg. A legfontosabb a nemzeti bűnmegelőzés nemzeti stratégiájáról (2013-2023) szóló 1744/2013.(X.17.) Korm. határozat, amely kimondja, hogy az önkormányzatok joga, egyben kötelessége a helyi közösségek életminőségének javítása érdekében a helyi bűnmegelőzési stratégia kialakítása és realizálása.

III. Kiemelt célok és feladatok

A településünkön lévő közbiztonsági célok és feladatok meghatározásához szükséges a problémák és a közbiztonsági helyzet pontos ismerete. A bűnügyi helyzet, közrendi és közlekedési állapotok ismeretében jelöljük ki céljainkat és megoldandó problémáinkat.

Településünk története:

Községünk, a valamivel kevesebb, mint 2000 lelket számláló település a Dél-békési térség szélén a Gyulai járásban fekszik, közvetlenül az országhatár mellett, a Budapest-Bukaresttel összekötő villamosított vasúti fővonal mentén, a Gyulát –Battonyával összekötő 4444-es számú útvonal nyomvonalán, Kevertessel és Elekkel, a határ túloldalán pedig Kürtössel

(Curtici) határos. Lökösháza község közigazgatási területének nagysága 5200ha, az állandó lakosok száma 1956 fő. A községhez jelentős mértékű tanyás külterület is tartozik, ahol jelenleg is jelentős számú család él. A település ezért tanyagondnoki szolgálatot is működtet az alapfokú szociális ellátórendszer keretében. A község alapvetően mezőgazdasági jellegű. Az elmúlt években a leggyakrabban termesztett növények közé a búza, az árpa, a kukorica, a napraforgó, a repce és a cirok tartozik. Nagy számban jelentek meg településünkön a környékbeli dinnyetermesztő gazdák is. Lökösházán halad keresztül az Isztambult Párizssal összekötő vasúti fővonal, emellett a település az Európai Unió schengeni határa is egyben. Emiatt a településen működik a Békés Megyei Rendőrkapitányság Határrendészeti Kirendeltsége. Lökösházán nemzetközi vasúti határátkelő található. A település jelentős foglalkoztatója a MÁV és a határrendészeti kirendeltség. A település legnagyobb önkormányzati intézménye a Községi Óvoda, Lökösházi Általános Iskola a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ fenntartása alatt áll. A két oktatási intézménybe közel 200 gyermekkel foglalkoznak. Az oktatási intézmények jól felszereltek, külön tornaterem és sportpálya is segíti a gyermekek szabadidős és iskolai foglalkozásának hasznos eltöltését. A gyermekek és a lakosság számára is lehetőség van étkeztetésre az itt található Napközi Konyhában. Lakosai számottevően ingáznak a környező közeli városokba, elsősorban Békéscsabára és Gyulára, dolgozni, tanulni. Délelőtti órákban a településen az idősek, nyugdíjasok, hivatali dolgozók, posta, boltok, óvoda és az általános iskola, háziorvos, védőnő, fogorvos, a művelődési ház és könyvtár, a helyi Haladás Mezőgazdasági Szövetkezet dolgozói végzik mindennapi tevékenységüket. A Gyulai Rendőrkapitányság által ellenőrzött helyi körzeti megbízotti rendszer működik egy fővel. A településen 2008. óta működik polgárőr egyesület.

Önkormányzati lehetőségek, feladatok:

Az itt élők szubjektív biztonságérzetének, egyben a tényleges biztonságának érdekében fontos, hogy az önkormányzat:

1. felismerje, hogy biztonság nélkül nincs szabadság, és biztonságos környezetben élni alapvető emberi jog;
2. felismerje, hogy a bűnözés megelőzése nem csupán kevésbé költséges megoldás, mint annak megtorlása, hanem egy olyan korszerű szemlélet, amely az emberi méltóságra helyezi a legnagyobb hangsúlyt;
3. törekedjen arra, hogy a bűnözés megfékezésének ügye elsőbbséget élvezzen, és az ehhez szükséges források – legalább részben - rendelkezésre álljanak;
4. segítsen kialakítani azt az állampolgári gondolkodást, amelyben tudatosul, hogy a jogokhoz felelőségek is társulnak, és kölcsönösen kell felelősséget vállalunk állampolgár-társaik épsége és lelki nyugalma érdekében;
5. teremtsen meg és működtesse a civil és állami bűnmegelőzés intézményesülő korszerű formáit, és rendszeresen értékelje a tett intézkedések hatását és hatásosságát;
6. lakossági szolgáltatások nyújtása (iskola, játszótérek, sportpálya, szociális és oktatási központ működtetése);
7. családjóléti és -támogatási politika, amelynek célja segíteni a szülőket a felelőség vállalásában;
8. iskolán kívüli szociális és oktatási szolgáltatások;
9. a helyi önkéntes polgárőr szervezet támogatása;
10. hatékony eszközöket kell kialakítani és alkalmazni a bűnözéstől való félelem mérséklésére, például a helyi lakosok bizalmát növelő áldozatvédelem intézményes támogatására;

11. ösztönözni a médiát, különösképpen a helyi sajtóorgánumokat, hogy a maguk módszereivel vállaljanak részt a bűnmegelőzésben, a reális tájékoztatásban, figyelem felhívásban;
12. a különböző, például a fiataloknak szervezett programokról szóló információkat jól látható helyeken és módon, széles körűen juttassák el az érdekeltekhez;
13. erősítsék az üzleti szféra, a vállalkozások bizalmát, amely hatásában munkahelyteremtésre, új foglalkoztatási stratégiák kiépítésére is irányul.

A fiatalok és a bűnözés:

A fiatalok bűnözési aránya átlagos, az elkövetők átlagéletkora csökken, egyre fiatalabbak követnek el néha súlyos bűncselekményeket. A bűnelkövetők között olyan fiatalokat is találunk, akik az iskolarendszertől lemorzsolódnak, sokat hiányoznak, súlyos családi problémákkal küzdenek és kiesnek a szociális gondoskodás hálójából.

A fiatalok hétvégi szórakozását kísérheti alkohol- esetleg kábítószer-fogyasztás is.

A nagyobb bünszervezetek, szervezett bűnözői csoportok, bűnözésből élő családok egyre gyakrabban vonják be, sőt tanítják a fiatalokat a bűnözésre, s ezzel elindítják bűnözői karrierjüket.

A szexuális zaklatás és erőszak áldozatává vált gyerekek sokszor nem mernek az esetről beszélni, így ezek az esetek félelem vagy családi nyomás hatására legtöbbször látenciában maradnak. A gyermekprostitúció, a gyermekpornográfia Magyarországon is gyorsan terjed, nem tudni, hogy mikor ér el településünkre is.

A fiatalok bűnözésének növekedése annak tudható be, hogy a fiatalokat sújtja a családi kötelek lazulása, a munkanélküliség, a kilátástalanság, és csábítja őket a médiában szemük elé táruló gazdagság, az áruk és szolgáltatások sokasága, azok a luxuscikkek, amelyeket nem engedhetnek meg maguknak. A televízióban közvetített erőszak szintén elhomályosítja a határvonalat a megengedett és a tiltott magatartás között. A bűnözést nemritkán a magabiztosságuk kifejezésének is tekintik. A fiatalok szegénysége kihat a családra és az egyedülállóvá vált férfiak nagyobb eséllyel engednek a bűnözés csábításának. Az apa nélküli családokban felnövő gyerekek számára pedig hiányzik a pozitív szerepmódel.

A fiatalok a bűnözés kapcsán nemcsak elkövetőként lehetnek érintettek, hanem igen gyakran a bűnözés áldozataivá is válhatnak. A fiatalokat nemcsak az iskolákban, hanem minden szinten be kell vonni a bűnmegelőzési folyamatokba.

Önkormányzati lehetőségek, feladatok:

1. fel kell ismerni, hogy a fiatalok bűnözésének kezelésének hagyományos eszközei és módszerei már nem eredményesek. A helyzet javítása érdekében minden intézményt – az óvodát, iskolát, – bűnmegelőzési szempontból ösztönözni szükséges egy új típusú gondolkodásra;
2. hivatalosan is el kell ismerni, hogy a fiatalok kulcsszerepet játszanak a lakókörnyezetük jövőjének alakításában, és törekedni kell arra, hogy aktívan együttműködjenek, részt vegyenek a közösségi életben;
3. figyelmet kell fordítani a fiatalokra, különösen a veszélynek kitett fiatalokra, és biztosítani kell őket arról, hogy lakókörnyezetük biztonságának alakításában betöltött jelentőségteljes szerepükre folyamatosan odafigyel a felnőtt társadalom;
4. felismertük, hogy a fiatalok bűnözésének kialakulását az alacsony iskolázottság is befolyásolja, ezért lépéseket kell tennünk az iskolai teljesítmény folyamatos növelése érdekében;

5. őszinte párbeszéd szükséges a fiatalokkal, melynek során megfelelő kérdéseket kell feltenni, és odafigyelni őszinte válaszukra. Be kell vonni őket a jövőjüket érintő döntések meghozatalába, elfogadva azt, hogy a fiatalok a saját problémáik megoldásának részét képezik, és partnerként kezelhetjük őket;
6. lehetőség szerint anyagi támogatást kell biztosítani a fiatalok kezdeményezéseihez, mint például helyi és/vagy regionális fórumok kialakításához, az állandó helyi ifjúsági tanácsok, bizottságok létrehozásához;
7. elő kell segíteni a társadalmi igényeknek is megfelelő szociális és szakmai készségek megszerzését;
8. be kell vonni a szülőket, a rendőrséget, az oktatási intézményeket, a helyi lakosság képviselőit és a helyi hivatalok vezetőit az iskolák vezetésébe, ezáltal javítva a közösséggel kialakított kapcsolatot. Az iskolában tanórai keretben is foglalkozni kell a vandalizmus leküzdésével, útmutatást és pszichológiai támogatást kell nyújtani a fiataloknak ezekben a kérdésekben. Küzdeni kell bármelyik gyermek iskolai elszigetelődése, lemorzsolódása ellen.

Az iskolai erőszak és a drogfogyasztás megelőzése

A gyermekek és a fiatalok kötődésének hiánya alapvető tényező az iskolán belüli és kívüli erőszak előfordulásában. Ez különösen az alkohol- és drogfogyasztásban, továbbá a társak bántalmazásában, zaklatásában nyilvánul meg, amelyek mára már Európa-szerte – nem egy helyen hazánkban is - súlyos problémát jelentenek az iskolákban. Túl sok fiatal, elsősorban a hátrányos körülmények között élők, nem tudják elérni a képességeiknek megfelelő eredményeket az oktatási rendszerben. Ez azt eredményezi, hogy az iskolát elvégzők nagy aránya küzd számolási, írás-olvasási és egyéb tanulási zavarokkal. Ők csak nagyon nehezen találhatnak majd bármilyen munkahelyet.

Növelni szükséges a szülői támogatást és ösztönző erőt is, nem elegendő a családi jövedelem, és nem javulnak elég gyorsan az életkörülmények. A fiatalok viselkedését és teljesítményét a saját korcsoportjuk viselkedése is döntően befolyásolja, sőt meghatározza.

Ismertek azok a tényezők, amelyek bizonyítottan javítják az iskolai eredményeket, és csökkentik az erőszak és a zaklatás előfordulását. Az általános iskola elfogadott pedagógiai programja és éves munkaterve kiemelten tartalmazza mindezen célokat. Ezek:

1. a dinamikus és tapasztalt iskolai vezetés, tovább az erős központi és közösségi támogatás;
2. a mindenki által elfogadott, világosan körülírt célok;
3. a magas színvonalú és állandó tanári kar és segítő személyzet;
4. az erős szülői részvétel és támogatás;
5. a helyi gazdasági és közösségi szervezetek aktív közreműködése az iskola életében;
6. az iskolán kívüli testületek aktív és hatékony támogatásának ösztönzése, ideértve az ifjúsági szolgálatokat, a pályaválasztási tanácsadókat, könyvtárakat, sportklubokat és szociális szolgáltatásokat.

Önkormányzati lehetőségek, feladatok:

1. fontos elvárni az iskolától, hogy világosan lefektetett irányelveik és célkitűzéseik legyenek, beleértve az alkohol- a kábítószer-fogyasztás és az erőszak, bántalmazás elleni stratégiákat. Ismerje meg és alkalmazza a bevált megelőzési programok valamelyikét;

2. elősegíteni a tanuláshoz kapcsolódó egyéb szolgáltatások igénybevételét, továbbá az összeköttetés megteremtését az iskola és a könyvtár, a művelődési ház, és községi sportkör között;
3. ösztönözni az iskola és a közösség kapcsolatát, az iskola épületének, létesítményeinek még szélesebb körű hasznosítását. Hasonlóképpen támogatni kell az iskola használatát felnőttoktatás, nyelvoktatás céljára, valamint a közösségek erősítése érdekében szervezett összejövetelekhez.
4. a szülők és a helyi közösségi szervezetek közreműködése kulcsfontosságú a társadalmi kirekesztettség leküzdésében és a hátrányos helyzetű tanulók iskolai eredményességének, motivációjának, igényeinek növelésében, ezért ösztönözni kell az ilyen próbálkozásokat;
5. az olyan esetekben, ahol az iskola konkrét problémákat tapasztal az alkohollal, a kábítószerrel való visszaélés terén, ott az egész iskolára kiterjedően kell kialakítani egy új szemléletet, bevonva a szülőket, az iskolaszék tagjait, a diákokat, a tanárokat és a lakókörnyezeti közösséget is annak érdekében, hogy megállapodásra jussanak a tantervbe beépítendő stratégia kialakítását illetően.

A nők és időskorúak ellen elkövetett erőszak:

Egyre nagyobb figyelem irányul a nők ellen családon belül és munkahelyen elkövetett erőszakra. Leginkább a helyi hatóságoknak akad dolguk az ilyen jellegű erőszakos cselekményekből következő szociális és egészségügyi problémákkal. A nők gyakran titkolják az erőszakot, amelynek az oka, hogy feljelentés esetén a hatóságoknál nem találnak kellő megértésre, támogatásra és védelemre.

A családon belüli fizikai és szexuális erőszak szorosan összefügg a titkolózással, a szégyennel és a magánnyal. A nők félnek a megtorlástól vagy az újabb támadástól, amit akkor kell elszenvedniük, ha panaszt tesznek vagy ellenállnak. Nincsenek hivatalos statisztikák a probléma súlyosságáról. A családon belüli erőszaknak is csak kis százaléka jelenik meg a rendőrségnél, és a rendőri beavatkozás is csak ritkán mondható hatékonynak. Az erőszakos cselekmények elkövetője legtöbbször az áldozat által jól ismert férfi, általában a férj vagy az élettárs. Az emberölések női áldozatainak több mint a felét a partnerük vagy volt partnerük ölte meg. Az ilyen típusú erőszak okát a kriminológusok a nemek közötti egyenlőtlenségben és társadalmunk változatlanul patriarchális nézeteiben keresik. A nők ugyanakkor erősen hajlamosak a bűnözéstől való félelemre, akár valóságos, előrelátható, akár lehetséges, bekövetkező esetekről legyen szó. A bizonytalanság korlátozza a nők mozgásszabadságát és függetlenségét.

Bár kisebb, de egyre növekvő a valószínűsége annak, hogy idősek bűncselekmények áldozatául eszenek, az ő biztonságérzetük rendkívül gyenge. Az erőszakos cselekményeket sokszor a közvetlen környezetükben élő személyek követik el, és ez a megtorlástól, a megszegyenüléstől való félelem, vagy az anyagi függőség miatt általában nem kerül nyilvánosságra.

Önkormányzati lehetőségek, feladatok:

1. értelmezni a családon belüli erőszak fogalmát, és ennek megfelelően kialakítani a konkrét elképzeléseket és a legmegfelelőbb gyakorlatra vonatkozó elveket és irányokat a családon belüli erőszak visszaszorítása érdekében;
2. biztosítani, hogy az erőszakos cselekmények áldozatául esett nők számára létrehozott szolgáltatások váljanak a helyi hatóságok intézkedéseinek központi elemeivé. Olyan bizalmas légkört kell teremteni, amelyben a nők kifejezhetik félelmüket és szembesülhetnek támadóikkal;

3. kampányokat támogatni annak érdekében, hogy felhívják a figyelmet a nők által elszenvedett fizikai és szexuális erőszak problémájára, például reklámok, plakátok segítségével, rávilágítva azokra a kevésbé hagyományos helyszínekre, ahol az ilyen jellegű erőszak előfordul, ideértve a footballstadionokat, a taxikat, a szórakozóhelyeket, stb. is;
4. biztosítani a családon belüli erőszak áldozatainak megfelelő védelmét a büntető és polgári jog alkalmazásával, megteremtve az objektív monitorozás és védelem feltételeit a szociális szolgáltatásokat igénybevevő személyektől gyűjtött adatok alapján;
5. javítani a városi közlekedést, növelni annak biztonságát és balesetmentességét;
6. keresni a lehetőségét, hogy az idős emberek aktívak maradhassanak, mert a közösségben tevékenykedő személyek jobban megőrzik biztonságérzetüket;
7. ösztönözni az idősebb korú önkéntesek közreműködését a gyermekekkel, fiatalokkal kapcsolatos tevékenységekben, mint például a gyermekfelügyelet, a gyermekek közlekedésének segítése, a szabadidő kulturált eltöltésének felügyelete a közösségi életterekben.

A rendőrség és az önkormányzat kapcsolata

Kölcsönös tájékoztatás és együttműködés nélkül sem a rendőrség, sem az önkormányzat nem folytathat hatékony bűnmegelőzést. Az önkormányzatok és a rendőrség szerveinek összefogását, együttműködését törvény írja elő. Eljött az ideje annak, hogy az európai normáknak megfelelően tovább mélyüljön ez az együttműködés. A bűnmegelőzést eddig elsősorban a rendőrség szervezte. **Az új koncepció lényege, hogy a megelőzés súlya egyre inkább kerüljön át az önkormányzat oldalára, ami nem jelenti a rendőrség háttérbe szorulását.** A megváltozott együttműködés olyan területeket is érint, mint a rendőrségi körzetek kijelölése, a helyi gyalogos és gépkocsizó járőrözés ütemezésével kapcsolatos döntések és a bűnözési alkalmak csökkentésére vonatkozó tanácsadás a lakosság és a társhatóságok részére.

Önkormányzati lehetőségek, feladatok:

1. kölcsönösen el kell távolítani a felesleges bürokratikus és adminisztrációs akadályokat az együttműködés és bűnözést csökkentő intézkedések útjából;
2. biztosítani a megfelelő koordinációt, és megelőzni, időben feloldani a bűnmegelőzésben részt vevő különböző szervezetek közötti munka-konfliktusokat;
3. tudatosítani, hogy az egyenruhás gyalogos járőrök jelenlétét a lakosság a legjobb rendőrségi módszernek tartja a bűnözés megelőzésére, és minél több a rendőrt látnak az utcán, minél inkább kialakul a párbeszéd a rendőrökkel, annál inkább növekszik a lakosság közreműködési hajlandósága, ami hatékonyabb, eredményesebb bűnmegelőzést jelenthet;
4. keresni az ösztönzési lehetőségeket arra vonatkozóan, hogy a rendőri állomány összetétele lehetőség szerint tükrözze a lakosság összetételét;
5. nem támogatni a „független biztonsági erők” elszaporodását, amelyek gyakran a demokratikus ellenőrzésen kívül szeretnének működni;
6. indokolt évről évre a szükséges együttműködési megállapodások felülvizsgálata, megújítása az illetékes rendőrségi szervekkel, újra és újra fontolóra véve az önálló települési rendészeti szervezet létrehozásának lehetőségét;

7. amennyiben lehetővé válik, hogy a szigorúan jogszabályi keretek között létrehozott önkormányzati rendőrség megalakuljon, az egyértelműen csak az önkormányzat irányítása alatt működjön, világosan meghatározott hatáskörrel, megfelelő finanszírozással, magas színvonalú műszaki felszereltséggel és szakképzett személyzettel rendelkezzen. Ez esetben ki kell alakítani az együttműködési rendszert az országos, (régiós) és a helyi rendőrség, valamint az önkormányzati és az állami rendőrség között, világosan tisztázva az egymást kiegészítő, mégis különálló szerepeket.

A lakosság közreműködése

A lakosság helyi demokráciában való közreműködése lényegileg olyan eredményes, kétirányú folyamat, amelyben a helyi lakosokat hatalommal ruházzák fel, miközben lehetővé teszik, hogy a helyi hatóságok reagáljanak az igényeikre és emeljék a szolgáltatásaik színvonalát.

A cél: a lakosok bizalmának növelésével, a bűnözés, a bűnözéstől való félelem és más fenyegető jelenségek visszaszorításával az életminőség javításának előmozdítása. Valójában valamennyi közösség- és társadalomfejlesztő programnak **lakossági közreműködésen kellene alapulni**, legyen az a környezet javítása, a közszolgáltatások fejlesztése, a hatékony és gazdaságos szolgáltatások vagy a munkavállalás ösztönzése.

A következőkben alkalmazott egyszerű intézkedések és a helyi lakosok bevonása együttesen rendkívül hatékony megoldásokat eredményezhetnek.

Az önkormányzat arra törekszik, hogy a lakosságot lehető legnagyobb mértékben bevonja a szolgáltatások tervezésébe és a teljesítésébe is, ilyen módon a bűnmegelőzésbe is.

Az erre szakosodott civil szervezetek a szervezetségüknek, öngazgatásuknak, kiterjedt gyakorlati tapasztalatuknak, tájékozottságuknak és hálózati lehetőségeiknek köszönhetően értékes, semmivel sem pótolható szerepet töltenek be a község életében.

Önkormányzati lehetőségek, feladatok:

1. helyi megfigyelési, jelzésadási, tanácsadási programok és egyéb mechanizmusok létrehozásán keresztül erősíteni tudjuk a nyilvánosság közreműködését, amely arra bátorítja az állampolgárokat, hogy ne csak kiálljanak elképzeléseik mellett, és segítsenek megvédeni saját biztonságukat és jólétüket, hanem a diszkrimináció megszüntetése és a bűnözés ellen irányuló pozitív álláspont kialakítása érdekében állampolgári kötelességüket és lehetőségeiket is ismerjék fel, és szerezzenek ennek – jogilag rendezett formában - érvényt;
2. az ingatlankezelési hatóságokkal együttműködve egyre több helyen kialakíthatók őrzött területek, ezzel növelhető a lakókörnyezetek biztonsága, tisztasága, és karban tarthatók a lakott területek, megelőzhető a vandalizmus és a rendbontás.
3. felmérések, nyílt napok, helyi fórumok és kérdőívek segítségével rendszeresen nyomon követhetők a helyi lakosok bűnözéssel kapcsolatos nézetei, folyamatosan figyelemmel kísérhető a lakosság bűnözésről alkotott véleménye és a bűncselekményektől való félelme;
4. érdemes mielőbb kidolgozni aktív bűnmegelőzési, felderítési, jelzőrendszeri kommunikációs stratégiát. A lehetséges kommunikációs technikák felmérésével és alkalmazásával biztosítható, hogy a lehető legtöbb emberhez eljussanak, és bevonják őket különböző szórólapok, hírlevelek, panaszkezelő eljárások, lakossági gyűlések, helyi politikusokkal való találkozások, lakossági fórumok, felmérések, állampolgári bizottságok és partnerscsoportok útján;

5. A bűnmegelőzési munka alapja lehetőleg a spontán módon kialakult közösségek rendszere legyen. A legeredményesebben akkor működtethetők a közösségi összefogások, ha azok konkrétak, közvetlen az érdekelttség, és személyes, megfogható a felelősség és az elvégzett munka.

Településünkön döntően a vagyon elleni bűncselekmények dominálnak, ezen belül a házalás, alkalmi lopás, betöréses lopás. A szabálysértések szinte teljes egészében a közlekedési szabálysértések, ezen felül köztisztasági, illetve önkormányzati rendeletben szabályozottak mulasztása következtében megvalósuló szabálysértések. Különös figyelmet igényel a fiatalok alkohol- és kábítószer fogyasztása.

Ezen fenti cselekmények megelőzésére, a lakosság megfelelő tájékoztatására, idők áldozattá válásának megelőzése a fő feladatunk.

Ezen gondolatok összessége tette szükségessé településünkön egy önvédelmi szerveződés létrejöttét, melyet az önkormányzat és a lakosság együttesen kezdeményezett.

IV. Lőkösházi Polgárőrség

A létrejött polgárőr egyesület a Lőkösházi Polgárőrség nevet viseli. Az OPSZ és a Békés Megyei Polgárőr Szövetség tagjaként működik – célja a közbiztonság és a közrend fenntartásában részt venni kívánó állampolgárok önkéntes társadalmi szerveződés formájában polgárőr egyesületeket hozzanak létre, alapfeladatként a helyi közrend és közbiztonság védelme, a bűnmegelőzésben való közreműködés, a közterületi járőr- és figyelőszolgálatot és jelzőőri tevékenységet látson el.

Célkitűzéseiket, feladataikat egyeztetniük kell a Gyulai Rendőrkapitánysággal, a Békés Megyei Polgárőr Szövetséggel, figyelembe véve az Országos Polgárőr Szövetség meghatározott irányelveivel. Velük együttműködve, tapasztalataikat felhasználva kell végezni a mindennapi tevékenységet.

Az egyesület tevékenysége:

Lakossági járőrözéseket szervez, figyelőszolgálatot lát el a település lakosságának személyi biztonsága növelése érdekében, ingó- és ingatlan vagyontárgyainak védelmére. Kapcsolatot tart és bővíti a lakossággal, valamint a bűnmegelőzési szervekkel. Működési területén a bűnelkövetéseket elősegítő körülményekről tájékoztatja az intézkedésre jogosult szervet. Az önálló szolgálatok mellett – együttműködési megállapodás keretében – közös szolgálatot lát el a rendőrség eredményes munkájának segítése érdekében a Lőkösházi Határrendészeti Kirendeltséggel és a Gyulai Rendőrkapitányság irányítása alá tartozó helyi körzeti megbízottal. Rendszeresen részt vesz a helyi civil szervezetek, önkormányzat által szervezett közösségi rendezvények biztosítási feladataiban (parkolás segítése, felszerelés őrzése; fokozott jelenlét biztosítása). A heti szolgálatszervezési rendben, előre tervezetten végzik tevékenységüket, melyet a szolgálatok megkezdése előtt dokumentált módon bejelentenek a Határrendészeti Kirendeltségnek. A váratlanul érkező jelzésekre, megkeresésekre (akár személyes, akár telefonos) a szolgálati rendtől függetlenül reagálnak mind a lakosság, mind a hatóságok részére. A lakossági jelzésekre, megkeresésekre minden esetben kimennek, a helyszínen végzett kockázatelemzés alapján amennyiben szükséges értesítik a további intézkedésre jogosult hatóságot, szervet. A polgárőrség megalakulása óta többek között érkezett jelzés házalók, idegen személyek, járművek megjelenéséről, tűzifa- és terménylopásokról, illegális migrációról, segítségkérés családi problémák, fenyegetettség-

érzés, ittas személy magatartása miatt. A polgárőrséghez forduló személye, megkeresés tárgya kizárólag a hatóságok felé továbbítható, amennyiben hatósági intézkedés szükséges Kérésre fokozottan figyelni szükséges a lakók által rövid vagy hosszabb időre üresen hagyott házakra (pl. ha nyaralni, rokont látogatni mennek, és erről szólnak a polgárőrségnek, vagy kórházi kezelésre kell befeküdniük, stb.).

A tevékenységek ellátásához szükséges szakmai ismeretekről polgárőrismeretek alapvizsgát kellett tenniük a tagoknak a gyulai Rendőrkapitányság munkatársai előtt, mely a tagsági viszony megtartásához, megszerzéséhez szükséges. A községben a határ mentiség, a vasúti határátkelő végett speciális feladatok ellátására is sor került már - melyben a polgárőrség is részt vett -, melyek ellátásához a Határrendészeti Kirendeltség munkatársai által tartott oktatásokon kapnak megfelelő szakmai segítséget. A polgárőrség közvetlen politikai tevékenységet nem folytat, szervezete pártoktól független és azoknak anyagi támogatását nem nyújt.

A rendszeresen szolgálatot teljesítő tagok részére a polgárőrtörvény által előírt, egységes megjelenést biztosító formaruha, igazolvány, tagi igazolás rendelkezésre áll. A feladatok ellátásának technikai hátterét biztosítja az egyesület tulajdonában levő szolgálati gépkocsi, szolgálati kerékpárok, híradástechnikai és adminisztrációs eszközök (adóvevő készülékek, távcső, elemlámpák, autós fedélzeti kamera, laptop). Telefonos elérhetőség 24 órában működik a 06 30 621-0281 számon.

Vállalt feladatok:

1. Község közrendje és közbiztonsága érdekében felmerülő feladatok végrehajtásában való részvétel, közlekedésbiztonság védelme;
2. A község közigazgatási határán belül rendszeres figyelő- és járőrszolgálat
3. teljesítése, folyamatos jelenléttel megelőzni, megakadályozni, felfedni az esetleges bűncselekményeket;
4. A tapasztalataink eseménynaplóban való rögzítése, bűncselekmény, vagy annak gyanúja esetén a rendőrség azonnali riasztása
5. Az önkormányzat illetve rendőrségi együttműködési szerződés keretében segíti azok munkáját
6. A lakosság tájékoztatása a bűncselekmény, illetve áldozattá válás megelőzése érdekében, bűnmegelőzési és tüzmegeelőzési felvilágosító propaganda munka kifejtése
7. A gyermek- és ifjúságvédelem
8. Közreműködés az OPSZ és BMPSZ akcióiban, a természeti környezet védelme.

Felvilágosító és propaganda tevékenységen belül a Gyulai Rendőrkapitánysággal közösen előadássorozatot hoz létre a lakosság tájékoztatására.

Kiemelt figyelmet érdemlő témák:

- lakásbiztonság
- személybiztonság
- készpénz védelem
- idősek sérelmére elkövetett bűncselekmények – felvilágosító előadás –
- zseblobás, utazásbiztonság tömegközlekedési eszközökön
- drogvédelem (legális, illegális drogok)
- családon belüli erőszak
- tájékoztató jellegű előadás a bűncselekmények alakulásáról (statisztikai beszámoló)

V. Zárszó

A **biztonságos élet** azt jelenti, hogy az állampolgárok a jogukat és a kötelezettségeiket háborítatlanul, félelem nélkül érvényesíthetik. Ezen túl a közbiztonság a szociális, az egészségügyi, a kulturális ellátottsághoz, és a megélhetéshez, valamint a köz-és a magánélet harmóniájához, és nem utolsósorban a demokratikus társadalom morális követelményeihez való jogot és alkalmazkodást is jelenti.

A helyi bűnözés elleni sikeres fellépéshez és a közbiztonság színvonalának emeléséhez a **korszerű egységes szemlélet** nélkülözhetetlen. A korszerű településbiztonsági szemlélet **a megtorló intézkedésekkel szemben a hosszabb távú megelőzést részesíti előnyben**. A bűnmegelőzés számos területén a rendőrséggel, az iskolákkal, a gazdasági közösségekkel, a településüzemeltetésben résztvevőkkel *összefogás, együttes gondolkodás, biztonsági marketing szemlélet és közös cselekvés* szükséges.

Ezen feladatokra tekintettel készítette el Lőkösháza Község Önkormányzata a településre vonatkozó közbiztonsági koncepcióját.

Lőkösháza, 2015. május 26.

U. U. U.
Szűcsné Gergely Györgyi
polgármester

Záradék:

A képviselő-testület 2015. május 26-án 63/2015 (V.26.) KT határozatával elfogadta Lőkösháza Község Bűnmegelőzési koncepcióját.

Lőkösháza 2015. május 29.

Dr. Kerekes Éva
jegyző megbízásából

dr. Püspöki Eszter
aljegyző

